

Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

Temaer (<http://www.historie-online.dk/temaer-9>)

HistorieLab (<http://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<http://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<http://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

🏠 (/) > Royal historie, adel, herregårde (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Dronningen griber magten

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/det-danske-kongevaaben>)

Dronningen griber magten

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 43

Del artikel: **f**

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php>)

u=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten>)

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

industri/dronningen-griber-magten)

griber-magten) **t**

(<https://twitter.com/home?status=, Aktiviteten kan ses på>)

status=, Aktiviteten kan ses på

ses på

<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

industri/dronningen-griber-magten)

griber-magten) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

mini=true&url=<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten>

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

handvaerk-industri/dronningen-griber-magten)

Mest læste artikler

Lige nu I dag 7 dage 28 dage

Bogstakken, uge 19, 2022

(<http://www.historie-online.dk/boger/bogstakken-7-7/bogstakken-uge-19-2022>)

Dronningen griber magten (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/dronningen-griber-magten>)

Bundet af kønnet (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/1700-arene/bundet-af-koennet>)

H.C. Andersens Hus (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/hc-andersens-hus>)

Hitlers heste (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hitlers-hete>)

Teatergrevens dagbøger (<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/teatergrevens-dagboeger>)

Arnold Peter Møller - Historiens Aktører nr. 69 (<http://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/historiens-aktoerer/arnold-peter-moeller-historiens-aktoerer-nr-69>)

industri/dronningen-
griber-magten&title=)

Mikkel Leth Jespersen
Dronningen griber magten. 1387
100 danmarkshistorie. Aarhus
Universitetsforlag. 100 sider. 100 kr.

Af Jørgen Stage Larsen

Man har begået en komprimeret bog om danmarks dronninger i serien "100 danmarkshistorier". Umiddelbart tror man, at det kun er Margrethe 1. og evt. de andre magtfulde dronninger, som bogen handler om, men den kommer næsten igennem dem alle ind. deres konkurrenter, elskerinderne. Part 1, omhandler Margrethes liv og de kup, hun foretager, først efter faderens død, hvor sønnen kommer på tronen og igen ved sønnens død, hvor hun selv bliver "rigets fuldmægtige frue" i Danmark, mens hun jo er dronning i både Norge og Sverige og også overtager magten her på forskellig vis. Part 2 omhandler resten af de danske dronninger, med focus på den magt, de havde som dronninger og flere af dem først som enkedronninger. Part 3 er en gennemgang af fremstillingen af dronningerne på malerier, skulpturer og gobelin. De fleste dronninger er glemt eller står i baggrunden. Nogle dronninger tilsidesættes, fordi de er tyske pga. at malerierne især blev til i tiden efter 1864, hvor Tyskland var den store fjende. Til slut omtales demokratiets/Glücksburgernes dronninger incl. den nuværende og arvefølgeovens ændringer i vor tid. Dronningerne bruges nu mest til velgørenhed og har ingen magt, men det har kongerne jo heller ikke mere, i al fald siden 1920.

Der er lidt små unøjagtigheder. Oluf kaldes tronfølger, hvilket jo er korrekt, idet han følger Valdemar på tronen, men han var vel aldrig tronfølger i ordets normale betydning. Valdemar havde vel nærmest lovet den gamle Albrecht af Mecklenburg, at hans sønnesøn (som tankevækkende dør året efter Oluf) skulle arve tronen efter Valdemar - så denne så vel ikke Oluf som sin efterfølger, som antydtes i bogen. Mecklenburgerne (Albrecht 2.) sad på tronen i Sverige, men man glemmer at fortælle, hvordan det kunne lade sig gøre (Den gamle Albrecht var gift med svenskekongens Magnus' søster, hvorfor Albrecht 2. var fætter til Håkon). Ellers er der meget godt styr på slægtskaberne. Margrethe ændrer Bugislav til det "svenske" kongenavn "Erik", (der er da ellers seks danske konger, der også hed Erik) ?

Blandt store renessanceregenter nævnes Kristina af Sverige - hvor var hun stor. Hun var først under formynderstyre og efter 10 år abdicerede hun, uden at have opnået nævneværdige resultater? Det postuleres, at Dorothea nærmest var med til at vælge Christian 1. som konge - men det er vist en tilsnigelse, hun blev snarere tvunget til at gifte sig med ham, som andre prinsesser før hende. Hendes efterfølger Christines magt virker lidt overvurderet, hun kæmpede for sagen, og så havde hun magt i sit livgeding, men herudover vist uden særligt held. Jeg har svært ved at se, hvorfor dynastiet og dets relationer var vigtigere for dronningen end for kongen? Hvorfor antyder man ikke, at det var tyskerne, der ryddede Dyrve af vejen - det var vel dem der havde mest at vinde?

Man får nærmest indtrykket af, at Hans d. Yngre hedder sådan, fordi han var yngst af Chr.3's sønner (og ikke fordi han skal skelnes fra farbroderen Hans d. Ældre). At arvefølgen var sikret efter Chr. 8., er vel også en overdrivelse, idet Fr.7.'s andet barnløse ægteskab allerede var slut før faderens død. Underligt også at man anerkender filmen om Margrethe så meget, at man skriver at det er et historisk faktum, "at fordi Oluf havner på bålet - må den moderlige kærlighed knægtes". Alle ved jo, at det er historisk usandt, at den falske Oluf skulle være M's søn !! Ærgerligt at man bruger "en åbenlys historisk løgn" i en stor historisk film - der jo vil stå som sandheden for alle lægfolk i fremtiden. Sådanne mistolkninger skal ikke undskyldes med kunstnerisk frihed. Man synes, at der er stor forskel på, hvordan Margrethe 1 og 2. kom til magten, både i de skrevne og i de uskrevne regler, men det synes lidt svært at se. I begge tilfælde bøjede man loven, så kvinder kunne overtage magten.

Alt i alt kan man sige at dronningerne for det meste først havde magt, når deres konge var død, og i de fleste tilfælde kun kortvarigt, eller også tabte de magtkampen. Et par stykker som Dorothea (Chr.1.'s) og Fr.3.'s Sofie Amalie havde held til at påvirke deres svagere ægtefæller og opnåede vel en vis magt, men herudover var det småt med succeserne. Der var kun enkelte, der havde reel national magt - mens de var dronninger, lidt flere da de var blevet enkedronninger og nogle, hvis magt var af lokal karakter, eller hvor magten blev brugt indenfor byggeri eller dynastiske relationer. Resten var næsten ligeså anonyme, som de er skildret i kunsten.

Bogen skal vist opfattes som en kort historie om dronningemagt, men bliver egentlig mest endnu en "kort" biografi over alle dronninger inklusive skandalerne og det er jo egentlig ikke så slemt. Hvis man vil bruge den som argument i Metoo bevægelsen, for at dronninger havde stor magt i tidligere tider, er den vist ikke brugbar. Bogen giver imidlertid et glimrende billede af dronningernes magt eller mangel på samme og er samtidig en hurtig og let læselig indføring i denne væsentlige del af danmarkshistorien. Der er ikke fundet direkte fejl og for det meste har man givet dronningerne det eftermæle, de fortjener, så forfatteren er sluppet godt fra den bundne opgave. De væsentlige kilder er nævnt og seriens andre bøger er opremset til sidst - dog uden at være hverken i alfabetisk eller kronologisk orden?

[Historie-online.dk, den 11. maj 2022]

← [Forrige artikel \(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/det-danske-kongevaaben\)](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/det-danske-kongevaaben)

SE RELATEREDE ARTIKLER

[<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/herregaardshistorie-8>] (<http://www.historie-online.dk/boger/fyrste-af-norden>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/royal-historie-adel-og-borger-landbrug-handvaerk-industri/boller-slot-i-650-aar>)